

Як працює мобільна вогнева група «Бучанські відьми»

Кожна свідома людина в цій великій війні шукає для себе можливість, як бути корисною державі, як допомогти країні вистояти, як підтримати воїнів на передовій. Особливо гостро стоять ці питання, коли у твій дім приходить ворог. Так було навесні 2022 року, коли російські війська окупували міста на Київщині. Після деокупації мешканці Бучі, Ірпеня, Бородянки та інших міст поверталися додому і бачили свої зруйновані будинки та порожні квартири, де загинули їхні сусіди. Ці потрясіння залишилися з людьми назавжди.

І саме ці почуття, спогади, а також велике бажання допомогти тим, хто воює на передовій, мотивували жінок з Бучі долучитися до Бучанського добровольчого формування територіальної оборони й на його базі створити підрозділ “Бучанські відьми”.

Це спільнота жінок, які добровільно на волонтерських засадах щоночі збивають російські дрони в небі над Київщиною. Підрозділ існує менш ніж пів року, проте на його рахунку вже три збитих “шахеда”, чим дівчата дуже пишаються, хоча й думають, що цього замало.

Як працює мобільна вогнева група “Бучанські відьми”? Чи складно було жінкам опанувати технічні навички роботи з кулеметом? Про що вони думають, коли збивають російські дрони? Про це [розповіли](#) [виданню ZMINA](#) представниці мобільної вогневої групи в складі Бучанського добровольчого формування територіальної оборони №1, підрозділ “Бучанські відьми”, Валентина Железко та Олена Белінська.

Бучанське добровольче формування територіальної оборони №1, підрозділ "Бучанські відьми". Фото: Алекс Климов, УП

- Щоночі росіяни обстрілюють Україну великою кількістю ракет і безпілотників. Як минула ваша сьогоднішня ніч, особливо після чергування?

Валентина: - Ніч була безсонною, тому що я мала чергування. Тож ніч провела в напруженому стані. Була і ракетна небезпека, і "шахеда" літали, проте сьогодні на наші сектори, в яких ми працювали, не виїжджали, тому що не було наказу оперативного чергового.

- А як загалом працює ваша мобільна група протиповітряної оборони? З чого складається ваше чергування?

Олена: - Зазвичай наша група складається з чотирьох людей. Одна мобільна група. На чергування в нас їде кулеметник, командир, той, хто охороняє спокій цієї бригади, і ліхтарник.

Під час тривоги ми не виїжджаємо на ракетну небезпеку, ми збиваємо лише "шахеда". Оперативний черговий дає наказ про готовність, і ми виїжджаємо до сектору, який ми охороняємо. Далі відбувається розгортання мобільної групи, готовність номер один, ми готові стріляти, чекаємо наказу.

- Чи складно було опанувати технічні знання і навички, а також пройти фізичну підготовку, щоб бути в мобільній бригаді ППО?

Олена: - Всьому нас навчають. Ми всі приходимо без конкретної підготовки, а вже тут є інструктор, який нас навчає. Ми вивчаємо і технічні характеристики озброєння, і тактичну медицину. Проходимо підготовку з інструкторами. Наприклад, беремо бліндажі, ходимо, кидаємо навчальні гранати, стріляємо. Тому до цього всього звикаєш. Наше основне завдання – це пильнувати небо, дивитися, куди летять "шахеда", чи залітають вони до нашого району. Буває таке, що вони зникають з радара і лише ми можемо передати координати, азимути наступним групам, які їх уже будуть добивати.

- Тобто я правильно розумію, що сектор неба поділений на частинки й кожна мобільна група відповідає за свою. Якщо, наприклад, “шахед” пролетів ваш сектор, то ви вже передаєте ці координати іншій групі, яка поруч контролює небо?

Валентина Железко, представниця мобільної вогневої групи Бучанського добровольчого формування територіальної оборони №1, підрозділ “Бучанські відьми”. Фото: Алекс Климов, УП

Валентина: - Так, небо поділено на сектори. Не лише мобільно-вогневі групи працюють на захист неба, але ще й інші, потужніші установки. Тому в нас немає багато часу на відстріл. Якщо залітає “шахед”, а він летить дуже швидко, то ми можемо мати лише 30 секунд на ураження. Тому, якщо він до нас долітає і залітає в наш сектор, ми повинні по ньому відпрацювати. У разі якщо ми не влучили, він летить уже до іншої групи, яка там його має збити.

Також додам, що наше навчання відбувалося в спеціальному навчальному центрі, де була віртуальна красива кімната з озброєнням. Ми одягали VR-окуляри й відпрацьовували на екрані збиття “шахедів”, ракет, літаків, вертольотів. Я тоді переживала, що не влучила по декількох цілях, але завдяки цим навчанням краще почуваюся вже на справжньому чергуванні. На цих навчаннях ми були на адреналіні. Програма запускала дуже багато “шахедів”, і треба було перевірити правильність зони обстрілу, щоб, наприклад, не влучити по будинках чи високовольтних лініях.

- А як ви вираховуєте необхідні координати?

Олена: - Незважаючи на те що наші установки “Максимки” – це трохи архаїчне озброєння, але в нас також багато сучасної техніки. Наприклад, планшети, де вже є спеціальні програми для прорахування відстані, азимутів. Тому ми це бачимо на планшеті й можемо це передати. А також бачимо візуально та чуємо акустично. Крім того, ми вміємо користуватися компасом.

- Як відбувається координація у вашій команді, з чого складається ваш день?

Валентина: - Якщо є повітряна тривога, то оперативний черговий повідомляє, що до нашого району буде, ймовірно, залітати “шахед”, його курс на наш район. Тому нам дають команду готовності, і ми виїжджаємо на місце. У кожній бригади є своє місце, є своя вогнева карта місцевості. Далі отримуємо всі вказівки від командування. А вже командир нашої вогневої групи роздає вказівки кожному члену команди. Наприклад, якщо я на чергуванні в нічний час доби, то я працюю на прожекторі – підсвічую “шахеда”, щоб їх було видно і можна було по них влучити. У разі акустичного виявлення “шахеда” командир на планшеті бачить ціль і повідомляє нам, скільки до прибуття цього “шахеда”. Тоді ми вже ліхтарями висвічуємо, шукаємо його в небі.

І коли “шахед” уже залітає в наш повітряний простір, інша колега збиває його. Але після наказу командира. Я хочу заспокоїти чи підбадьорити людей, у нас дуже гарний захист неба.

- Ви сказали, що працюєте з кулеметом “Максим”. Як ваша мобільна група вчилася опановувати цей кулемет?

Фото: Алекс Климов, УП

Олена: - Це стара надійна зброя, дешева і дуже ефективна. Насправді це дуже потужна і вбивча зброя, тому що кулемет “Максим” стріляє зі швидкістю 600 патронів на хвилину. Це дуже швидко. І якщо забезпечувати водяне охолодження, то можна майже безперервно стріляти. Я, наприклад, займаюся наземною охороною, але ми всі проходимо кожен етап, обов’язки кожного члена екіпажу. Тобто ми маємо бути готові будь-якої хвилини замінити одне одного. Замінити і кулеметника, і командира, і того, хто в охороні. Тому ми всі – одна дружна сім’я.

- Ви сказали, що вчитеся правильно розраховувати всі азимути, щоб потрапити в ціль. Проте бувають випадки, коли уламки “шахеда” падають на житлову забудову. Як даєте раду з цим моментом?

Валентина: - По-перше, це завжди страшна відповідальність, навіть якщо “шахед” не летить у наш бік, однаково це страшно, що він може кудись залетіти, якщо не буде збитий. Це страшна відповідальність. Інше питання, якщо “шахед” залітає в густозаселений район, по ньому вже будуть відпрацьовувати серйозніші установки, зенітні чи інші комплекси, там уже працює ЗСУ, і вони мають інше підпорядкування. Скажу так: сигнал повітряної тривоги звучить саме для людей, щоб вони встигли захистити себе. Ми ніколи не знаємо, куди він залетить, але я знаю, що наші сили, оборонці, наші хлопці ППО дуже відповідально до цього ставляться і намагаються збивати його так, щоб не було населених пунктів. Але якщо поблизу критична інфраструктура, “шахеда” будуть збиватися, щоб вони туди не долетіли. Люди, які живуть поруч з такими об’єктами, повинні це розуміти й поберегтися.

- Які успіхи в збитті “шахедів” має ваша мобільна вогнева група?

Валентина: - За час існування жіночого підрозділу дівчата збили три “шахеда”. Поки небагато, але ми завжди готові виконати свою роботу добре.

Фото надане Валентиною Железко

- Як працює ваше Бучанське добровольче формування територіальної оборони? Чим ще займаєтесь, крім збиття дронів?

Валентина: - Ми не тільки вогневі групи, ми також і патрульні групи, групи швидкого реагування, патрулюємо разом з поліцією вулиці міста. Наші головні завдання – оберігати спокій нашої громади, контролювати захист критичної інфраструктури в громаді, нас залучають до проведення стабілізаційних заходів у разі надзвичайних ситуацій. Наприклад, будемо допомагати нашим рятувальникам за потреби. Також виїжджаємо на різні випадки, коли нас викликають на допомогу поліції. Контролюємо дотримання нашими громадянами комендантської години з 24-ї години до 5-ї ранку. До речі, щодо цього скажу, що всі люди, які перебувають на вулиці після комендантської години й не мають на це дозволів, вважаються підозрюваними, зокрема в підпалі машин ЗСУ тощо. Ми шукаємо тих, хто це робить, а також тих, хто виводить з ладу реле на залізничних станціях.

- Ви з колежанками доброволки. Що це означає?

Олена: - Ми підписуємо контракт добровольця, і, відповідно, ми не отримуємо зарплатню за свою роботу, а робимо це на добровільних засадах. Контракт у нас може бути розірваний в односторонньому порядку. Тобто якщо мене щось не влаштовує або якщо командування не задоволене моєю роботою, контракт може бути розірваний. У нас також є відпустки, це за домовленістю з керівництвом, і є пільги. Війна не закінчилася, завтра вона також не закінчиться. Ми маємо стояти за спинами наших хлопців, маємо їх підтримувати, надихати, маємо давати їм надію, що в нас тут у тилу є жінки, які завжди їх підтримують не тільки словом, але й бойовими діями.

- Які найскладніші моменти були за час вашої служби?

Олена: - У мене це було перше бойове чергування, коли ми виїжджали на завдання. Для мене це була ще новинка, я нічого не знала. Я знала, який це технічно має вигляд, але наживо я ніколи не бачила оцих пострілів, як палає небо, як гудуть “шахеда”, як їх збивають. Все було у вогні, все бабахало. Мені було трохи лячно, але такий адреналін був. І я була дуже-дуже горда, що причетна до цього.

Валентина: - У мене такий момент був, коли я все спостерігала з вікна свого будинку. Дівчатка були на зміні, але душою і серцем я також була там. Думала, як вони, чи стріляють, чи потраплять у ціль, куди полетить цей “шахед”, чи зіб’ють його. І так до самого ранку не спала, поки не було відбою. Потім телефонувала дівчатам, приїхала до них, обійняла, а вони всі такі на адреналіні.

- А як рідні ставляться до вашого вибору? Чи підтримують його?

Олена: - Моя сім’я мене підтримує. Я дуже довго вагалася, як сказати мамі, бо вона в мене чуйна і дуже за все хвилюється. Але коли я їй розповіла, вона була шокована, звісно. Спочатку мовчала, а потім каже, якби я була трохи молодша, я пішла б з тобою.

Валентина: - Моя мама теж так сказала. Діти в мене щасливі, вони дуже пишаються мною. Чоловік стриманіше ставиться, але також у всьому підтримує. А от пересічні люди різні траплялись. Були й такі, хто казав “навіщо це тобі”, “ти що, на гроші пішла”, але я на це не реагую. Я впевнена, що в наш час кожен повинен мати дві професії: цивільну і військову.

Автор:

Людмила Тягнирядно